

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	UHV/CMSR	Strana:	1 / 2
Název předmětu:	Česká města ve středověku a raném novově		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	24.05.2024 10:07

Pracoviště / Zkratka	UHV / CMSR			Akademický rok	2023/2024
Název	Česká města ve středověku a raném novově			Způsob zakončení	Zápočet
Název dlouhý	Česká města ve středověku a raném novověku			Forma zakončení	Kombinovaná
Akreditováno/Kredity	Ano, 3 Kred.			Zápočet před zkouškou	NE
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD]			Počítán do průměru	NE
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Letní semestr	0 / 0	0 / 10	0 / 1	Opakovaný zápis	NE
Zimní semestr	0 / 0	0 / 15	0 / 10	Vyučovaný semestr	Letní semestr
Rozvrh	Ano			Počet dnů praxe	0
Vyučovací jazyk	Čeština				
Volně zapisovatelný předmět	Ano				
Hodnotící stupnice	S N				
Počet hodin kontaktní	Ne				
Automat. uzn. záp. před zk.	Ne				
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Podat přehled o problematice vzniku a vývoje měst v českých zemích od 13. do pol. 18. stol. Věnovat pozornost vybraným kapitolám vnitřního života měst a jeho obyvatel, společenským funkcím měst.

Požadavky na studenta

Absolvovat písemný test (zhruba 35 otázek) se 70% správných odpovědí. Možnost 2 opravných testů.
V případě nařízení distanční výuky budou posluchači dostávat prostřednictvím e-mailu úkoly ke studiu jednotlivých tematických celků pomocí doporučené jim literatury. Průběžně (1x měsíčně) jim bude zaslán dílčí znalostní test.

Obsah

Město jako společenský fenomén. Vznik a charakteristika středověkého a raně novověkého města v západní a střední Evropě. Základní pojmy a typy měst, jejich zvláštnosti.

Vývoj měst v českých zemích od 13. do poloviny 18. stol. Základní privilegia měst. Městská práva, městská správa a samospráva, pečeť, prapor a znak, radnice. Obyvatelé měst a jejich právní postavení, erbovní měšťané, problematika města a jeho šlechtických obyvatel.

Města jako střediska obchodu a řemeslné výroby. Vznik a vývoj cechů. Vytváření tržních oblastí různého stupně.

Hospodaření měst a jejich majetek. Převod a prodej nemovitého majetku měšťanů, jejich hospodářské aktivity, problematika studia cen domů i ostatních nemovitostí.

Bezpečnost a pořádek ve městě. Požáry ve městech a protipožární opatření. Brány a městské věže. Obrana měst. Zdravotní péče a hygienické poměry ve městech, péče o chudé. Město a zdroje vody. Duchovní správa a městské kláštery. Literátská bratrstva.

Městské školy a jejich proměny.

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

Získané způsobilosti

Posluchači získají přehled o historickém vývoji měst v českých zemích od 13. do poloviny 18. stol. a o problematice zkoumání tohoto historického tématu.

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** PhDr. František Šebek (100%)
- **Přednášející:** doc. Mgr. Martin Čapský, Ph.D. (100%), PhDr. František Šebek (100%)

Literatura

- **Základní:** Josef Macek. *Jagellonský věk v českých zemích 3.*. Praha, 1998. ISBN 80-200-0629-X.
- **Základní:** František Hoffmann. *Středověké město v Čechách a na Moravě*. Praha, 2009. ISBN 978-80-7184-084-X.
- **Doporučená:** Josef Petráň. *Dějiny hmotné kultury I.2, II. 2*. Praha, 1987. ISBN 80-7184-084-X.
- **Doporučená:** Zikmund Winter. *Kulturní obraz českých měst I - II*. Praha, 1892.
- **Doporučená:** Jiří Čarek. *Městské znaky v českých zemích*. Praha, 1985.
- **Doporučená:** Jaroslav Pánek. *Proměny stavovství v Čechách a na Moravě v 15. a v první polovině 16. stol., FHB 4, 1982, s. 79 - 217*. Praha, 1982.
- **Doporučená:** Josef Janáček. *Přehled řemeslné výroby v českých zemích za feudalismu.*. Praha, 1963.
- **Doporučená:** Václav Vojtíšek. *Soud a rada v královských městech českých*.in: *Výbor rozprav a studií, s. 240 - 272*. Praha, 1953.
- **Doporučená:** Václav Bůžek a kolektiv. *Společnost českých zemí v raném novověku, kapitoly IV.3, V.4. a 8.*. Praha, 2010. ISBN 978-80-7422-062-3.
- **Doporučená:** Jiří Kejř. *Vznik městského zřízení v českých zemích.*. Praha, 1998. ISBN 80-7184-515-9.
- **Doporučená:** Pavla Horská, Eduard Maur, Jiří Musil. *Zrod velkoměsta (urbanizace českých zemí a Evropa), s. 54 - 120.*. Praha, 2002. ISBN 80-7185-409-3.

Vyučovací metody

Monologická (výklad, přednáška, instruktáž)
Metody práce s textem (učebnicí, knihou)

Hodnotící metody

Písemná zkouška
Dotazník

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Historické vědy	Bakalářský	Prezenční	Kulturní dějiny	1	2013	2023	Povinně volitelné předměty	B	1	LS
Historické vědy	Bakalářský	Prezenční	Spisová a archivní služba	1	2013	2023	Povinně volitelné předměty	B	1	LS